

هم پیمانان سیاسی و فکری ایالات متحده در آمریکای جنوبی وضعیت خوبی ندارند

چرا ضد آمریکایی‌ها به قدرت بازگشتند؟

سید مهدی طالبی
روزنامه‌نگار

تقریباً همه قاره آمریکا جز ایالات متحده و کانادا به دلیل زبان مردم، لاتین نامیده می‌شود. جایی که جز زبان، تفاوت‌های معنادار دیگری با برادران بزرگ‌تر انگلوساکسون خود در آمریکای شمالی دارد. همچنان که آمریکای ساکسونی خود را در دامان لیبرالیسم و مدل‌های کلاسیک و جدید آن انداخته. آمریکای لاتین در طول دهه‌ها درگیر نوسانات شدیدی میان گرایش‌های چپ و راست در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی بوده است. این کنش و واکنش‌ها تاریخ سیاسی قاره لاتین را شکل داده‌اند؛ جایی که آمریکا برای حفظ سیادت خود در دوره‌های مختلف، برنامه‌های لیبرال را به آن تزریق کرده و در مقابل با افزایش شکاف در این کشورها-به دلیل برنامه‌های آمریکایی-واکنش مردم، میل به سمت سوسیالیسم بوده است؛ البته به دلیل برخی تحولات بین‌المللی و بحران‌های اقتصادی، سیاست‌های سوسیالیستی چپ‌گرایان که مورد اقبال مردمی هم بود، کارایی خود را از دست می‌داد و این باعث روی کار آمدن دولت‌های راست‌گرای می‌شد که مطلوب واشنگتن بودند. دهه‌هاست التهابات ناشی از رقابت دو اردوگاه چپ و راست در این منطقه در جریان است. شیلی و آرژانتین فعلاً محل شدیدترین منازعات و محل نبردی برای آزمون عزم و توان طرفین است.

شیلی آزمایشگاه اقتصاد نئولیبرالی

یکی از بهترین نمونه‌ها برای فهم اثرات و تبعات اجرای سیاست‌های نئولیبرالی کشور به نام شیلی است؛ کشوری که بهترین اقتصاد آمریکای لاتین است و هم‌زمان نیز بیشترین میزان شکاف را در موضوع درآمد‌ها دارد. افزایش قیمت بلیت مترو منجر به بروز اعتراضات مردمی از ۱۸ اکتبر (۲۶ مهر) شد و بیش از یک میلیون نفر به خیابان‌ها آمدند. با وجود خشونت پلیس که منجر به کشته شدن ده نفر شد، مردم حاضر به ترک خیابان‌ها نشدند تا دولت مصوبه افزایش قیمت بلیت را لغو کند. با عقب‌نشینی دولت، مردم اصلاحات واقعی در این کشور و رسیدگی به دستمزدهای پایین، هزینه‌های بالای بخش آموزش و بهداشت و شکاف عمیق بین فقیر و غنی را خواستار شدند. شکاف گسترده در شیلی با اقتصاد فعال، به چند دهه قبل بازمی‌گردد. آمریکا که مخالف به قدرت رسیدن چپ‌گرایان بود، در سال ۱۹۷۰ و پس از اینکه «سالوادور آلنده» به ریاست جمهوری رسید، شیلی را تحریم کرد. آلنده چند دور قبل نیز کاندیدای ریاست جمهوری بود ولی آمریکا با تزریق پول و استفاده از رسانه، مانع از انتخاب او شد. در سال نخست حکومت آلنده، دستمزدها افزایش پیدا کرد، ساخت ۱۲۰ هزار واحد مسکونی آغاز شد و معادن و دیگر بخش‌های صنعتی ملی شد، اما همان زمان تحریم‌ها اثر خود را نشان دادند و با توقف رشد اقتصادی شیلی، نظامیان کودتا کردند و آلنده را کشتند. پس از او ژنرال «آگوستین پینوشه» قدرت را در دست گرفت. در دوره او بود که شیلی به عنوان اولین کشور، دستورالعمل‌های دکترین نئولیبرالی تجویز شده از سوی مکتب شیکاگو را به کار بست. در زمان دیکتاتوری ژنرال پینوشه، شاگردان میلتون فریدمن [اقتصاددان آمریکایی، برنده جایزه نوبل ۱۹۷۹ و مدافع پرشور نئولیبرالیسم] مسئولیت یافتند

ونزوئلا اردوگاه چپ‌گرایان

جنگ میان دو اردوگاه شرق و غرب در سال ۱۹۸۹ و با فروپاشی دیوار برلین در تمام جهان به اتمام رسید جز آمریکای لاتین. همه‌ها بود آمریکا با دکترین مونروئه تمام قاره آمریکا را به مدت دو سده حیط خلوت خود به حساب می‌آورد و با هرگونه تلاش وطن پرستانه در آمریکای لاتین به شدت برخورد و آن را سرکوب می‌کرد. تلاقی مطالبات آمریکا و عدالت‌خواهی مردم کشورهای آمریکای لاتین گردونه‌ای از کودتا، دخالت‌های انتخاباتی، نفوذ و تحریم را در این قاره ایجاد کرد. هم‌زمان با فروکش کردن درگیری‌های چپ و راست در دنیا، کاراکاس دچار خیزش بی‌سابقه شد. روز ۲۷ فوریه ۱۹۸۹ کاراکاس، پایتخت ونزوئلا شاهد آغاز اعتراضات شد که امروز به عنوان نقطه تغییر انقلاب در آمریکای لاتین شناخته می‌شود. دلیل خیزش مردم ونزوئلا شکاف طبقاتی و درخواست آنها از دولت برقراری عدالت بود، موضوعاتی که همچنان مسائل اصلی این منطقه هستند. این اعتراضات پس از کاراکاس، به سرعت به ۲۶ شهر دیگر ونزوئلا نیز کشیده شد. برخورد کارلوس آندرس پریز، رئیس‌جمهور راست‌گرای ونزوئلا در آن زمان اعمال حکومت نظامی بود. ارتش برای اجرای فرمان رئیس‌جمهور این جمله را به واحد‌های مخایره کرد: «تیراندازی کنید و بکشید و نظم را برقرار کنید.» نتیجه صفا آرای نظامیان در مقابل مردم بی‌سلاح از پیش مشخص بود. تنها طی چند روز، صدها و حتی هزاران نفر از معترضان ونزوئلایی کشته و تعداد بیشتری نیز زخمی شدند. با این سرکوب تردهای طبقات مختلف برای نخواستن دولت، شروع یک دور جدید در تاریخ ونزوئلا بود. در این دوره اغلب دولت‌های آمریکای لاتین با اجرای سیاست‌های راست‌گرایانه دیکته شده از سوی واشنگتن، دچار کسری بودجه و بی‌ثباتی‌هایی در پی بودند. در ونزوئلا کاهش درآمد‌های نفتی نرخ تورم را در آگوست ۱۹۸۹ به ۸۴/۵ درصد و در سال ۱۹۹۶ به ۹۹/۹ درصد رساند. اما آنچه ونزوئلا را به مدلی متفاوت و الگویی قابل پیروی بدل کرد، وجود جنبش انقلابی بولیواری بود؛ گروهی نظامی‌یافته متشکل از افسران انقلابی به رهبری هوگو چاوز که در سال ۱۹۸۲ داخل ارتش ونزوئلا تاسیس شده بود. اقدامات این گروه و هویشاری مردم ونزوئلا سرانجام باعث شد مردم بتوانند در سال ۱۹۹۹ در انتخابات ریاست جمهوری به هوگو چاوز رای بدهند و یک دولت چپ‌گرا و ضد امپریالیستی را بر سر کار بیاورند.

فتح دژهای سقوط کرده در آرژانتین و اروگوئه

در دسامبر ۲۰۱۵ یعنی زمانی که «موریسیو مگری» در آرژانتین به قدرت رسید، وعده داد با سیاست‌های نئولیبرالی و حمایت از بازار آزاد، آرژانتین رشد اقتصادی را به مدت ۲۰ سال تجربه خواهد کرد. اما در پایان دوره چهارساله وی، فقر حدود ۱۰ درصد افزایش یافته، تورم سالانه به بالای ۵۰ درصد رسیده، میزان بالایی از ذخایر ارزی از کشور خارج شده، اقتصاد در رکود به سر می‌برد و دولت جدید باید با صندوق بین‌المللی پول و دیگر وام‌دهندگان داخلی و خارجی در سرانه بدهی ۱۰۰ میلیارد دلاری مذاکره کند تا پرداخت‌ها به تعویق بیفتند. این وضعیت در نهایت باعث شد مردم در آرژانتین به ایده جریان رقیب یعنی همان چپ‌گرایان رای دهند. در انتخابات اخیر این کشور، مردم به «آلبرتو فرناندز» رای دادند و او را به عنوان رئیس‌جمهور برگزیدند. معاون او «کریستینا کرسنتینو»، رئیس‌جمهور اسبق آرژانتین خواهد بود و هر دو نفر گرایش‌های چپ دارند. علاوه بر آرژانتین، در اروگوئه نیز «دانیل مارتینز»، نامزد ائتلاف چپ‌گرایان هرچند نتوانست اکثریت آرا را به دست بیاورد اما با رای قابل توجهی به دور دوم انتخابات که قرار است سوم آذرماه برگزار شود، راه یافت. مجموع اتفاقات در آرژانتین، ونزوئلا، شیلی، اروگوئه، برزیل و... نشان می‌دهد چپ‌ها در حال فتح سنگر به سنگر قدرت هستند. خیلی دور نبود زمانی که آنها بیش از سه چهارم از جمعیت ۳۵۰ میلیون نفری آمریکای لاتین را تحت پوشش دولت‌های چپ‌گرا قرار داده بودند. در آن زمان چپ‌ها، به کمک رشد اقتصاد چین، نیاز به مواد اولیه و... سیاست‌های حمایت اجتماعی و مبارزه با نابرابری را عملیاتی کردند، اما تغییر فضای بین‌المللی آنان را برای یک دوره از حکومت در برخی کشورها محروم کرد و محافظه‌کاران توانستند دژهای اصلی چپ، از جمله در برزیل، آرژانتین و شیلی را سرنگون کنند. حالا اما ناکامی گسترده نئولیبرال‌ها در آمریکای لاتین و گسترش شکاف طبقاتی، بار دیگر اقبال را به سمت چپ‌ها برده است. مردم در آمریکای لاتین به این مهم رسیده‌اند که سران و دولت‌های چپ‌گرا برای آنها بهتر از راست‌گرایان وابسته به آمریکا هستند.

برزیل و چپ‌های داسیلوایی

گفته می‌شود او ۴۰ میلیون برزیلی را از فقر نجات داد. در دوره داسیلو اسرانه تولید ناخالص داخلی برزیل از ۳۱۰۰ دلار به ۱۲۵۰۰ دلار رسید و ارزش پول ملی در برابر دلار حدود صد درصد تقویت شد. پس از پایان داسیلو و ناکامی «دیلما روسف»، در ژانویه ۲۰۱۹ «ژائیر بولسونارو» که یک لیبرال و دشمن سرسخت چپ‌هاست، در برزیل به قدرت رسید. او از زمان روی کار آمدن در ماه اکتبر ۲۰۱۸ میلادی علیه دانشگاه و به ویژه استادی که گرایش چپ دارند اعلام جنگ کرده است. سیاست‌های لیبرالی او در چند ماهی که از آغاز به کارش می‌گذرد باعث شده است که ده‌ها هزار دانشجو و استاد دانشگاه در سراسر برزیل در اعتراض به سیاست‌های لیبرالی او همچون کاهش شدید بودجه آموزشی، دست به اعتراض بزنند. هرچند تا پایان دولت بولسونارو زمان زیادی باقی مانده است اما استقبال مردمی از لولا داسیلو که روز جمعه از زندان رها شد، نشان می‌دهد احتمال چرخش برزیل به سمت چپ‌ها بیش از آن چیزی است که تصور می‌شود. داسیلو در نخستین اظهار نظرش با بیان اینکه «آنها می‌خواستند چپ‌ها را مجرم نشان دهند. آنها یک نفر را زندان نکردند. آنها یک عقیده را به بند کشیدند. اما یک عقیده هیچ‌گاه نابود نمی‌شود.» نشان داد آمده تا یک بار دیگر چپ‌ها را به قدرت برساند. او بر همین اساس از رشد افراد گرسنه و بی‌کار در دوره فعلی گلایه کرد و گفت که این روند با خصوصی سازی در عصر بولسونارو رشد چشمگیری داشته و اقدامات رئیس‌جمهور فعلی برزیل به سود صاحبان کسب و کار تمام شده است. از این به بعد برزیل صحنه رویارویی چپ‌ها و راست‌ها حداقل تا انتخابات بعدی خواهد بود.

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه‌گران پروژه ژانرسرای مهران (ایلام)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام در نظر دارد عملیات اجرایی و تکمیل پروژه ژانرسرای مهران طرح ۷۰/۱۹ را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از شرکت‌های اینجه دارای صلاحیت با حداقل رتبه سه و مرتبط با موضوع فوق‌الذکر که تمایل به شرکت در ارزیابی کیفی این پروژه دارند دعوت به همکاری می‌گردد.

۱- تاریخ شروع و دریافت مدارک استعلام کیفی ۹۸/۸/۲۱

۲- آخرین مهلت اعلام آمادگی کتبی و ارائه مدارک استعلام ارزیابی کیفی ۹۸/۸/۲۸

۳- محل اخذ اسناد استعلام ارزیابی کیفی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام حوزه عمران

۴- محل تحویل مدارک استعلام ارزیابی کیفی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام- مدیریت حراست واحد

۵- بابت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی وجهی دریافت نمی‌گردد.

۶- سایر شرایط و اطلاعات مربوط به فراخوان در اسناد استعلام ارزیابی کیفی موجود می‌باشد.

۷- به مدارک و اسناد فاقد مهر و امضاء مخدوش و... مستند و مدارکی که بعد از انقضای مهلت تعیین شده در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۸- پس از بررسی اسناد و مدارک واصله در چارچوب ضوابط دستورات دانشگاه از شرکت‌های واجد شرایط برای دریافت اسناد مناقصه دعوت به عمل می‌آید.

۹- ارائه مدارک هیچ گونه حقی برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

۱۰- پرداخت هزینه آگهی برعهده پیمانکار برنده نهایی پروژه خواهد بود.

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام - حوزه عمران شماره تماس ۰۸۴۳۲۲۲۷۷۷ یا ۰۹۱۸۴۶۷۱۵۰۹

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

مادورو شبه‌نظامیان را به خیابان‌های ونزوئلا آورد

با فراخوان اپوزیسیون برای برگزاری تظاهرات بزرگ ضد دولتی در ونزوئلا، نیکولاس مادورو، بر تعداد گشت‌زنی نیروهای شبه‌نظامی دولتی افزود. به گزارش ایسنا به نقل از آسوشیتدپرس، نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهوری ونزوئلا دستور داد ۲/۳ میلیون شبه‌نظامی دولتی در خیابان‌های ونزوئلا به گشت‌زنی بپردازند. این گشت‌زنی‌ها با فراخوان تظاهرات برای روز شنبه از سوی خوان گویا، رهبر اپوزیسیون که کمپین یک‌ساله‌ای را برای برکناری مادورو از قدرت با حمایت آمریکا و ۵۰ کشور دیگر آغاز کرده، تشدید شده است. گویا و چند ماهی بود که ترتیب یک تظاهرات بزرگ را نداده بود. اما حالا موجی از ناآرامی‌های سیاسی کشورهای آمریکایی لاتین را در بر گرفته، اوو مورالس، رئیس‌جمهوری بولیوی روز یکشنبه به دنبال کودتای غرب‌گرایان از سمتش برکنار شده و به مکزیک پناهنده شد.

بولتون: رویکرد ترامپ در قبال ترکیه شخصی است

مشاور سابق امنیت ملی آمریکا گفت: «انگیزه‌های شخصی یا منافع مالی انگیزه اصلی رویکرد دونالد ترامپ» در قبال ترکیه هستند. «به گزارش تابناک به نقل از تازمانی شبکه خبری «ان بی سی»، «جان بولتون» در یک سخنرانی خصوصی، صلاحیت ترامپ در استفاده از شمش اقتصادی خود در سیاست خارجی را زیر سوال برد و افزود: «چنین مسائلی را نمی‌توان با استفاده از قوانین برد و باخت در معاملات مسکن رسیدگی کرد؛ وقتی یک معامله کار نمی‌کند سراغ دیگری می‌روید.» ۶ نفر از کسانی که در جلسه سخنرانی بولتون حضور داشتند، این اظهارات را در مصاحبه با ان بی سی نیز نقل قول کرده‌اند. این توصیف بولتون از رئیس سابق خود نشان می‌دهد ترامپ فاقد توانایی درک ماهیت روابط در سیاست خارجی و ضرورت وجود انسجام و پیوستگی در آن است.

رزمایش دریایی هند و آمریکا در خلیج بنگال

نخستین رزمایش سه منظوره دریایی هند و آمریکا با هدف عملیات انسان‌دوستانه و امداد رسانی از امروز در خلیج بنگال آغاز شد. نشریه «تایمز او ایندیا» چهارشنبه نوشت: «دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا ماه گذشته در سفر نازندرا مودی نخست‌وزیر هند به تگزاس از تصمیم دو کشور برای برگزاری این رزمایش خبر داده بود. در این رزمایش ۹ روزه، کشتی‌های جنگی، جنگنده و بالگردهای نیروی دریایی هند و کشتی‌های جنگی نیروی دریایی آمریکا شرکت خواهند کرد. هند و آمریکا به صورت سالانه چندین رزمایش زمینی، دریایی و هوایی برگزار می‌کنند که یکی از آنها رزمایش مالابار است. ترامپ سال گذشته ضمن بیان سیاست خود در ارتباط با منطقه آسیای جنوبی اعلام کرد که بخش مهمی از این سیاست، توسعه همکاری استراتژیک آمریکا با هند است.»